

Milieu & Bedrijf

September 2010 nr. 16 Jaargang 24 Week 36
Tweewekelijks Verschijnt niet in juli Afgiftekantoor 2800 Mechelen 1 P2A9457

inhoud

milieuvergunning Adviesverlening bij milieuvergunnings- aanvragen: een overzicht	1
milieuhandhaving Het eerste milieuhandavingscongres: één jaar nieuwe milieuhandavingspraktijk	3
grondwater Grondwaterbeheerszones: een Nederlandse realiteit, een Vlaamse opportuniteit?	5
wetgeving In het BS van 20 februari tot en met 15 augustus 2010	6

milieuvergunning

Adviesverlening bij milieuvergunningsaanvragen: een overzicht

Het doel van adviesverlening bij milieuvergunningsaanvragen is de vergunningverlenende overheid een milieutechnische onderbouwing te geven voor haar beslissingen met betrekking tot de vergunningaanvragen. De uitgebrachte adviezen zijn niet bindend voor de bevoegde overheid. Als de overheid ze niet volgt (of deels niet volgt) moet ze daarvoor de redenen opgeven in haar besluit. De omvang van de adviesverlening is afhankelijk van de vergunningverlenende overheid: de adviesverlening voor vergunningsaanvragen behandeld bij het college van burgemeester en schepenen is beperkter dan bij vergunningsaanvragen behandeld bij de deputatie. Bovendien beschikt elke provincie over een commissie waarin alle adviesverlenende overheidsorganen vertegenwoordigd zijn: de provinciale milieuvergunningscommissie.

■ Vergunningsaanvragen bij het college van burgemeester en schepenen

De gemeentelijke milieudienst adviseert altijd voor vergunningsaanvragen van 2e klasse-inrichtingen en tijdelijke inrichtingen. Deze dienst zorgt immers voor het onderzoek van milieudossiers. Daarnaast is voor sommige aanvragen een bijkomend advies vereist van de volgende overheidsorganen:

Voor wie?	Door wie?
Inrichtingen aangeduid met de letter A in de indelingslijst	Afdeling Milieuvergunningen (AMV) Agentschap Ruimte en Erfgoed (ARE)
Inrichtingen aangeduid met de letter G in de indelingslijst	Afdeling Toezicht Volksgezondheid van het Agentschap Zorg en Gezondheid (ToVo/VAZG)
Inrichtingen aangeduid met de letter E in de indelingslijst	Afdeling Lucht, Hinder, Risicobeheer, Milieu en Gezondheid (ALHRMG)
Inrichtingen aangeduid met de letter O in de indelingslijst	Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM)
Inrichtingen aangeduid met de letter M in de indelingslijst	Afdeling Kwaliteitsbeheer van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)
Inrichtingen aangeduid met de letter W in de indelingslijst	Afdeling Operationeel Waterbeheer van de Vlaamse Milieumaatschappij (AW)
Inrichtingen aangeduid met de letter Y in de indelingslijst	Afdeling Lucht, Hinder, Risicobeheer, Milieu en Gezondheid (ALHRMG)
Inrichtingen die vermeld staan onder art. 5, § 8 van VLAREM I (energie-intensieve inrichtingen)	Vlaams Energieagentschap (VEA)

De afdeling Milieuvergunningen (AMV) kan verder naar eigen inzicht adviezen inwinnen bij andere overheidsorganen (in ruime zin). Deze brengen dan een subadvies uit. Alle adviesinstanties brengen een rechtstreeks advies uit aan het college van burgemeester en schepenen.

Naast de hierboven genoemde organen kan het college ook anderen om advies vragen (bv. een studie bureau of intercommunale vereniging). In dit geval moet de bijkomende adviesvraag verantwoord zijn.

De adviseurs hebben, na ontvangst van het dossier, 30 dagen tijd om een advies uit te brengen. Subadviezen moeten binnen de twintig dagen na de aanvraag gegeven worden. Indien de adviezen niet binnen de voorgeschreven termijn worden uitgebracht, wordt vermoed dat het advies gunstig is.

Wat de inhoudelijke aspecten van het advies betreft, legt artikel 21 van VLAREM I voor elk van de adviesverlenende instanties (met uitzondering van de gemeentelijke milieudienst en het college van burgemeester en schepenen) op welke gegevens het advies moet bevatten. Het advies moet worden gemotiveerd.

Noch de aanvrager van de vergunning, noch andere partijen hebben inspraak op de uitgebrachte adviezen. Het college van burgemeester en schepenen is ook niet verplicht om hen te horen.

■ Vergunningsaanvragen bij de deputatie

Hier bestaat een onderscheid tussen permanent adviesverlenende instanties en niet-permanente.

De permanente adviesverlenende instanties brengen advies uit bij elke vergunningsaanvraag: dit zijn de afdeling Milieuvergunningen (AMV), het Agentschap Ruimte en Erfgoed (ARE) en het college van burgemeester en schepenen van de gemeente waarin de inrichting ligt. Wel brengt ARE sinds maart 2009 enkel nog advies uit bij milieuvergunningsaanvragen in gemeenten die nog niet ontvoogd zijn (art. 20, § 1.2°). De gemeenten die wel ontvoogd zijn, brengen zowel advies uit voor het milieutechnische als het stedenbouwkundige aspect.

De niet-permanente adviesverlenende instanties brengen advies uit voor de volgende inrichtingen:

Voor wie?	Door wie?
Inrichtingen aangeduid met de letter G in de indelingslijst	Afdeling Toezicht Volksgezondheid van het Agentschap Zorg en Gezondheid (ToVo/VAZG)
Inrichtingen aangeduid met de letter E in de indelingslijst	Afdeling Lucht, Hinder, Risicobeheer, Milieu en Gezondheid (ALHRMG)
Inrichtingen aangeduid met de letter O in de indelingslijst	Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM)
Inrichtingen aangeduid met de letter M in de indelingslijst	Afdeling Kwaliteitsbeheer van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM)
Inrichtingen aangeduid met de letter N in de indelingslijst	Afdeling Land en Bodembescherming, Ondergrond, Natuurlijke Rijkdommen (ALBON)
Inrichtingen aangeduid met de letter L in de indelingslijst	Vlaamse Landmaatschappij
Inrichtingen aangeduid met de letter W in de indelingslijst	Afdeling Operationeel Waterbeheer van de Vlaamse Milieumaatschappij (AW)
Inrichtingen aangeduid met de letter Y in de indelingslijst	Afdeling Lucht, Hinder, Risicobeheer, Milieu en Gezondheid (ALHRMG)
Inrichtingen die vermeld staan onder art. 5, § 8 van VLAREM I (energie-intensieve inrichtingen)	Vlaams Energieagentschap (VEA)

Ook hier kan de afdeling Milieuvergunningen (AMV) nog volgens eigen inzicht adviezen inwinnen bij andere overheidsorganen.

In tegenstelling tot de vergunningsaanvragen bij het college, brengen de adviesinstanties geen rechtstreeks advies uit aan de deputatie. Het advies wordt uitgebracht aan de provinciale milieuvergunningscommissie. Hierin is elk adviesverlenend orgaan een vertegenwoordiger. De provinciale milieuvergunningscommissie brengt vervolgens, op basis van de afzonderlijke adviezen, een geïntegreerd advies uit aan de deputatie.

De provinciale milieuvergunningscommissie heeft 90 dagen tijd (vanaf de datum van ontvangst van het dossier) om een geïntegreerd advies uit te brengen aan de deputatie. De adviseurs hebben 60 dagen tijd om advies uit te brengen aan de provinciale milieuvergunningscommissie. Subadviezen moeten binnen 20 dagen na aanvraag worden gegeven. Ook hier geldt dat, wanneer de adviezen niet binnen de voorgeschreven termijn volgen, er wordt vermoed dat de beoordeling gunstig is.

Overschrijden van de adviestermijn

Er bestaat een belangrijk arrest van de Raad van State (R.v.St., 29 september 1994, nr. 49.338). Daarin verklaarde de Raad van State een besluit van de deputatie van Antwerpen nietig. Het gunstig advies (binnen de wettelijke termijn) van de provinciale milieuvergunningscommissie werd, na het verstrijken van de wettelijke termijn, in een ongunstig advies gewijzigd. Het Bestuur Ruimtelijke Ordening gaf immers een laattijdig ongunstig advies, naast het eerste gunstig advies van het Bestuur Milieuvergunningen dat laattijdig in een ongunstig advies werd omgevormd.

De Raad van State oordeelde dat het advies van de Provinciale Milieuvergunningscommissie daardoor op ongeldige wijze was gegeven. Het bestreden besluit van de deputatie steunde immers volledig op kwestieuze adviezen.

De raad vond het besluit onwettig en verklaarde het terecht nietig.

Wat de inhoudelijke aspecten van het advies betreft legt artikel 25 van VLAREM I op voor elk van de adviesverlenende instanties (met uitzondering van de gemeentelijke milieudienst en het college van burgemeester en schepenen) welke gegevens het advies moet bevatten. Het advies moet worden gemotiveerd. Daarnaast moeten sommige adviesverlenende organen bij een gunstig advies een voorstel uitwerken over de reikwijdte van de vergunning.

Noch de aanvrager, noch andere partijen hebben inspraak op de uitgebrachte adviezen. Wel moet de provinciale milieuvergunningscommissie de aanvrager horen (op diens verzoek). Voor andere partijen (bv. bezwaarindieners) geldt geen hoorplicht en is dit facultatief.

S. Thomas – Envicas Bvba, steven.thomas@envicas.be

milieuhandhaving

Het eerste milieuhandhavingcongres: één jaar nieuwe milieuhandhavingspraktijk

Op 4 juni 2010 organiseerde Studipolis, samen met de Universiteit Gent en het Centrum voor Milieu- en Energierecht, het eerste milieuhandhavingcongres in Gent. Met dit congres wilden de organisatoren de nieuwe handhavingregelgeving – meer bepaald Titel XVI «Toezicht, handhaving en veiligheidsmaatregelen» van het Decreet Algemene Bepalingen Milieubeleid (DABM), toegevoegd aan het DABM door het Decreet van 21 december 2007 en in werking getreden op 1 mei 2009, alsook de uitvoeringsbesluiten – toetsen aan de eerste praktijkervaringen in milieuhandhaving. De verschillende milieuhandhavingfactoren konden er ook hun eerste ervaringen uitwisselen. Een verslag.

■ Voordrachten

Om de recente ontwikkelingen in milieuhandhaving te kaderen, werden een aantal voordrachten gegeven.

Beleidskeuze

Peter De Smedt (advocaat bij LDR, Centrum voor Milieu- en Energierecht Universiteit Gent, effectief lid Vlaamse Hoge Raad voor de Milieuhandhaving) lichtte een aantal algemene principes op het gebied van handhaving toe, met aandacht voor het onderscheid tussen bestuurlijke en strafrechtelijke handhaving, maar ook voor de nieuwe klemtonen in het handhavingbeleid (probleemverhelpend, aanpak op maat en een stapsgewijze aanpak van zacht naar hard). Vervolgens besprak hij de verschillende bestuurlijke maatregelen. Enerzijds blijkt dat de zachte handhaving (raadgevingen en aanmaningen) aanzienlijk aan invloed hebben gewonnen, ondanks het facultatief karakter ervan. Anderzijds laat de harde handhaving veel ruimte voor maatwerk door de keuze tussen een regularisatiebevel, een stakingsbevel of bestuursdwang, eventueel gecombineerd met een bestuurlijke dwangsom. In haar beleidsvrijheid moet de overheid echter altijd de wettelijke normen in acht nemen, net zoals de beginselen van behoorlijk bestuur en de beginselplicht tot handhaving. Gelet op de grote impact van bestuurlijke handhaving is rechtsbescherming onontbeerlijk, zowel op bestuurlijk vlak door middel van een administratief beroep of opheffing van een bestuurlijke maatregel, als op gerechtelijk vlak. Dat laatste is van belang in het licht van de overheidsaansprakelijkheid, nu het al dan niet handhavend optreden kan getoetst worden aan de zorgvuldigheidsnorm. Uiteindelijk is duidelijk dat het nieuwe bestuurlijke handhavingbeleid dankzij een brede waaier aan mogelijkheden snel en efficiënt kan remediëren. Wel blijft er ruimte voor legislatieve verbetering en is een betere afstemming tussen de actoren wenselijk.

Bestraffingsregime

Carole Billiet (ondervoorzitter Milieuhandhavingcollege, onderzoeksdirecteur Centrum voor Milieu- en Energierecht Universiteit Gent) behandelde aan de hand van uitgebreide onderzoeksgegevens, het bestraffingsregime bij milieucriminaliteit. Een centrale rol hierbij is duidelijk weggelegd voor de beboetingsambtenaar (d.i. de gewestelijke entiteit (afdeling Milieuhandhaving, Milieuschade en Crisisbeheer), die een bestuurlijke boete